

на хъшлацитъ-бунтовници, станалъ писарь-секретаръ, одринарецъ, вдъхновителъ, пъвецъ, бунтовникъ при прочутия, тогава, войвода дъло Жело Ямболчанина. Но ординарството му за дълго връме не траяло; настъпила криза въ срѣдата на хъшлацитъ; праздните стомаси, скъсанитъ лакти, студа, глада и общественото прѣзрение распъръснали хъшлацитъ-бунтовници по мушитъ, керемидчийницитъ и бозаджийскитъ дюкянни. Самъ войводата дъло Жело тръгналъ по Влашко и Богданско да се храни на „юнацика ве-ресия“, ординареца останалъ безъ пара безъ пуль на Браилските улици; студа и глада му показали съ прѣстъ мизерното здание, въ което се вмѣщавала „народната печатница“ на още по-народния дѣда Паничка — калоферски гражданинъ, браилски печатарь, турски робъ, браилски хъшлакъ, хъшлашки благодѣтель, редакторъ-издателъ на глупавия вѣстникъ „Хитъръ Петъръ“ — показали му „народната печатница“, въ която (тогава) се печаташе вѣстникъ „Дунавска Зора“. — Ботевъ навель вратъ, прѣстъпилъ прага на „народната печатница“, поискалъ не хлѣбъ, а работа. „Народния дѣда Паничка и редактора на „Д. Зора“ Войниковъ дали работа Ботеву — словослагателъ и коректоръ въ печатницата. Въ продължение на три мѣсeca Ботевъ напълно изучилъ занаята словослагателство, но незакъснѣлъ да напакости на дѣда Паничка. Пакостъта се сѣстои въ това, че разсырдилъ Войниковъ съ своитъ притурки въ вѣстника, вслѣдствие на което, той напусналъ „народната печатница“ и прѣнесъ съ печатанието на вѣстника си въ друга печатница. За тази пакость сме слушали лично расказитъ на дѣда Паничка, когато печатахме въ сѫщата печатница собственния си вѣстникъ прѣзъ 1875 год. мѣсецитъ: юни, юли и августъ. Като словослагателъ и коректоръ въ „народната печатница“, биографа му го малко познава; за това малко е рассказалъ за неговия словослагателски занаятъ. Ние имахме случай да научиме много подробности по тази му кариера, която е траяла, както и другитъ му кариери денъ до пладнѣ. Че Ботевъ владѣше добре словослагателството, на това сме били очевидци: често пъти вземаше той въ рѣка словослагателски компасъ (когато редактираше вѣстникъ „Знаме“ и го печаташе въ Каравеловата печатница прѣзъ 1875 год.)—вземеше той компаса, исправяше се прѣдъ сѫндѫчето съ буквитъ; по челото му наиспѣжвала дебели вени, лицето му вземаше едно строго изражение, бѣрнитъ му се слагаха въ една ядовита гримаса, рѣката му се мѣтапе по буквенитъ стаички, прѣститъ му машинално хващаха отдѣлнитъ букви, компаса пищѣше въ рѣката му; тѣлото му цѣло трепереше; той редѣши прѣдната статия на „Знаме“ безъ да глѣда прѣдъ себе си, било свой, било чуждъ рѣкописъ — той наредждаше на изустъ; това ние сме видѣли съ собственитъ си очи, когато работехме въ печатницата на Каравелова, като коректоръ на вѣстницитъ: „Знаме“, „Знание“, „Стопанинъ“ и дѣдо Блѣсковото „училище“. И нареденитъ така статии (прѣхвѣркалиятъ идеи отъ мозъка на поета, и направо кацнали въ словослагателския му компасъ, безъ рѣкописъ) блещѣха съ умственна енергия и бликаха съ творческа фантазия.